

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक १४ डिसेंबर, २०१६ / अग्रहायण २३, १९३८ (शके)

- | | | |
|--|---|------------------------|
| (१) शालेय शिक्षण, क्रीडा आणि युवक कल्याण,
उच्च व तंत्रशिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक
कार्य, अल्पसंख्यांक विकास आणि वक्फ मंत्री | } | यांचे प्रभारी
विभाग |
| (२) अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण,
अन्न आणि औषध प्रशासन, संसदीय कार्य मंत्री | | |
| (३) पर्यावरण मंत्री | | |
| (४) पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री | | |

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३९

पुणे शिक्षण मंडळाने विद्यार्थ्यांना निकृष्ट दर्जाचे साहित्य
वितरित केले असल्याबाबत

(१) * ६७३५३ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्रीमती मेधा कुलकर्णी
(कोथरुड), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन
पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

(१) पुणे शिक्षण मंडळातर्गत शाळांमधील ८० हजार विद्यार्थ्यांकरीता खरेदी
करण्यात आलेले दप्तर व गणवेश तसेच शालेय साहित्य निकृष्ट दर्जाचे
असल्याबाबत काही शाळांच्या मुख्याध्यापकांनी शिक्षणमंडळाच्या मुख्य
कार्यालयाकडे केलेल्या तक्रारीनुसार माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान
निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने या शैक्षणिक साहित्याच्या खरेदीच्या तसेच गणवेश वाटपासंदर्भात चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे. तथापि दप्तरे खरेदी केलेले असून गणवेश खरेदी केलेले नाहीत.

(२) सदर प्रकरणात चौकशी करण्यात आलेली असून चौकशी अहवालानुसार अंदाजे ३५०० विद्यार्थ्यांची दप्तरे फाटल्याचे निष्पन्न झाल्याने संबंधित ठेकेदाराकडून सर्व फाटलेली दप्तरे बदलून नवीन दप्तरे विद्यार्थ्यांना देण्यात आलेली आहेत.

मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार शिक्षण मंडळाने गणवेश खरेदीची फेर निविदा काढली असून, सदर निविदा प्रक्रीया सुरु असल्याने गणवेश खरेदी करण्यात आलेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कापसाळ, पालवण व कामथे जावळेवाडी (ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी)
येथील शाळांच्या दुरुस्तीकरिता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(२) * ६६७०७ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कापसाळ, पालवण व कामथे जावळेवाडी (ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी) येथील जिल्हा परिषद मराठी शाळा मोडकळीस आल्या असून सदर धोकादायक इमारतींमध्येच विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोकणात वादळी पाऊस होत असल्याने सदर इमारतींची पडझड होऊन विद्यार्थ्यांच्या जीवितास धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर शाळा इमारती नव्याने बांधण्यासाठी निधी उपलब्ध करून द्यावा अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २८ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास पत्रान्वये केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या मोडकळीस आलेल्या शाळांच्या इमारतींसाठी शासनाने किती निधी मंजूर केला आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

मौजे कापसाळ (ता.चिपळूण, जि. रत्नागिरी) येथील जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थी सध्या त्याच शाळेत अध्ययन करीत आहेत. अधिक अडचण झाल्यास आवश्यकतेनुसार ग्रामपंचायत हॉलमध्ये पर्यायी व्यवस्था करण्यात येणार आहे.

मौजे पालवण व कामथे जावळेवाडी (ता.चिपळूण, जि.रत्नागिरी) येथील जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक सोय गावातील अन्य ठिकाणी करण्यात आली आहे.

(२) नाही.

(३) अंशतः खरे आहे.

(४) सन २०१६-१७ च्या जिल्हा वार्षिक योजनेमध्ये या शाळांकरिता नवीन वर्गखोल्या बांधकाम प्रस्तावित असून बांधकामास मंजूरीची कार्यवाही सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गोरेगाव (पूर्व) मुंबई येथील काही शाळांनी पालकांचे उत्पन्नाचे दाखले
चुकीचे असल्याने विद्यार्थ्यांचे प्रवेश नाकारल्याबाबत**

(३) * ६९४८७ डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोरेगाव (पूर्व) (मुंबई) येथील गोकुळदास, यशोधाम, लक्षधाम आणि सिटी इंटरनॅशनल या शाळांनी मागील तीन वर्षात २५ टक्के राखीव कोट्यातून प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या पालकांच्या उत्पन्नाच्या दाखल्यात चुका असल्याबाबत पोलीस स्टेशन मध्ये करण्यात आलेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने १३६ मुलांचे प्रवेश नाकारले असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रवेश नाकारलेल्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी यासंदर्भात दिनांक २७ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.शिक्षण मंत्री यांची भेट घेतली, हे ही खरे आहे काय,

- (३) तसेच शिक्षण हक्क अधिकार कायद्यातील तरतूदीनुसार २५ टक्के जागा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांकरीता असल्याने प्रवेशपूर्वी शासनाने निर्गमित केलेल्या दारिद्र्यरेषेखालील यादीचे शिक्षण विभागाने अवलोकन केले आहे काय,
- (४) असल्यास, शिक्षण हक्क अधिकार कायद्यातील तरतूदीनुसार कोणत्याही मुलाला प्रवेशापासून वंचित ठेवता येत नाही तसेच शिक्षण उपसंचालकांनीही एखाद्या पालकांच्या उत्पन्नाच्या दाखल्यात चुका आढळल्यास मुलांचे प्रवेश नाकारू नयेत असे वेळोवेळी आदेश देऊनही संबंधित शाळांनी विद्यार्थ्यांचे प्रवेश नाकारले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार बोगस उत्पन्न प्रमाणपत्रे निर्गमित करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली तसेच संबंधित विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये याकरिता कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) सदर प्रकरणी गोकुळधाम, लक्षधाम, यशोधाम आणि सिटी इंटरनॅशनल स्कूल, प्लेमेंट स्कूल या शाळांमध्ये प्रवेश घेतलेल्या १३६ मुलांच्या पालकांचे उत्पन्नाचे दाखले बनावट असल्याचे निदर्शनास आले. त्यापैकी ज्या पालकांनी सुधारीत उत्पन्नाचे दाखले प्रमाणित करून सादर केलेले आहेत त्या मुलांचे प्रवेश कायम ठेवण्याबाबत शाळांना कळविण्यात आले आहे.

चंद्रपूर, गडचिरोली, भंडारा, गोंदिया व नागपूर या जिल्ह्यात एकाधिकार योजनेतून धान खरेदी करण्याबाबत

(४) * ७१०५१ श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर, गडचिरोली, भंडारा, गोंदिया व नागपूर या जिल्ह्यातील एकाधिकार योजनेतून सहकारी संस्थामार्फत होणारी धान खरेदी आता खुली निविदा काढून खाजगी संस्थामार्फत करण्यात येत असल्यामुळे शेतकरी व सहकारी संस्था यांचे आर्थिक नुकसान होत असल्याचे दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्या

सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गोंदिया व भंडारा जिल्ह्यातील धान खरेदीचे कंत्राट एका खाजगी कंपनीला दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, धान खरेदी एकाधिकार योजनेसंदर्भात मा.मुख्यमंत्री यांच्यासमवेत दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास झालेल्या बैठकीस एका खाजगी कंपनीचे संचालकही उपस्थित होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, हमी भाव योजनेतर्गत शेतकऱ्यांचे धान खरेदी करण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) संबंधित नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत प्रचलित पध्दतीनुसार शेतकऱ्यांकडून धानाची खरेदी संपूर्ण राज्यात सुरु करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठाच्या पदवी परीक्षेच्या निकालात झालेल्या गैरप्रकाराबाबत

(५) * ७३०८२ श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठामार्फत घेण्यात आलेल्या पदवी परीक्षेच्या निकालात अनेक विद्यार्थ्यांना अनुत्तीर्ण दाखविण्यात आले असून पुनर्मुल्यांकनात मात्र बहुतांश विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले असल्याचे माहे नोव्हेंबर २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, व त्यानुसार पदवी परीक्षेच्या निकालात चुका करून विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान करणाऱ्या विद्यापीठातील संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) पुनर्मुल्यांकनाचे निकाल लागल्यानंतर अनेक विद्यार्थ्यांनी त्यांचे पुढील शाखेतील प्रवेश साक्षांकित प्रतीच्या आधारावर घेतल्याने प्रवेशासाठी कुठलीही अडचण आली नाही. त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान झालेले नाही. यास्तव संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

खिरपुरी खुर्द (जि.अकोला) येथील जलकुंभाच्या कामामध्ये झालेला गैरव्यवहार

(६) * ७२५२७ श्री.गोवर्धन शर्मा (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय

पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खिरपुरी खुर्द (जि.अकोला) येथे जिल्हा परिषदेच्या ग्रामीण पाणीपुरवठा विभागामार्फत करण्यात आलेल्या जलकुंभाच्या कामामध्ये लाखो रुपयांचा गैरव्यवहार झाला असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्हा परिषदेच्या शाळांच्या इमारतींची झालेली दुरवस्था

(७) * ६५३८२ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय शालेय

शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हा परिषदेच्या १ हजार ३७९ शाळांपैकी ३२३ शाळांच्या इमारती अतिधोकादायक असल्याची माहिती माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आलेली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, ठाणे जिल्हा परिषद यांचेकडे दिनांक ३० ऑगस्ट, २०१६ रोजी तक्रारी केलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी केलेली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, त्यानुसार शाळांच्या इमारतीची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे. ठाणे जिल्हा परिषदेच्या १३६३ शाळा इमारतींपैकी १०६ शाळांमधील २११ वर्गखोल्या धोकादायक आहेत.

(२), (३) व (४) सदर १०६ शाळांमधील २११ धोकादायक वर्गखोल्या निर्लेखित करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. ६३ शाळांमधील १०० वर्गखोल्या बांधकामासाठी जिल्हा वार्षिक योजनेतर्गत निधीमधून मंजूरी दिली आहे. उर्वरित ४३ शाळांमधील १११ वर्गखोल्या बांधकामासाठी तसेच ३० शाळांमधील ११४ वर्गखोल्या दुरुस्तीसाठी सन २०१७-१८ च्या जिल्हा वार्षिक योजनेतर्गत मागणी करण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वानिवडे (ता.देवगड, जि.सिंधुदुर्ग) गावासाठी लघु नळ
पाणीपुरवठा योजना कार्यान्वित करण्याबाबत**

(८) * ६५३१६ श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय पाणीपुरवठा

आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वानिवडे (ता.देवगड, जि.सिंधुदुर्ग) या गावास लघु नळ पाणीपुरवठा योजना नव्याने लागू करण्यात यावी म्हणून तेथील ग्रामपंचायतीने दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६ रोजीच्या ग्रामसभेत ठराव पारित करून तसेच तेथील ग्रामस्थांनी दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी लेखी निवेदनाद्वारे मा. पाणी पुरवठा व स्वच्छतामंत्री, उपअभियंता ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद उपविभाग देवगड, कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा जिल्हा परिषद, सिंधुदुर्ग आदीकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गावासाठी यापूर्वी दिनांक १० डिसेंबर, १९९१ पासून लाखो रुपये खर्च करून लागू करण्यात आलेली नळपाणी पुरवठा योजना २ वर्षातच म्हणजेच १९९३ पासून संपूर्णतः आजमितीस बंद पडलेली आहे व त्यामुळे तेथील ग्रामस्थांना क्षारयुक्त व आरोग्यास अयोग्य असलेले पाणी प्यावे लागत असून यामुळे गावातील अनेक रहिवाश्यांना लेप्टोस्पायरोसिस रोगाची लागणही झालेली आहे, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, वानिवडे ग्रामपंचायतीने मागणी केलेल्या नवीन लघु नळ पाणीपुरवठा योजनेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, सदरहू गावास शुध्द व सुरळीत पाणी पुरवठा करण्याच्या दृष्टीने सदयःस्थितीत कोणती पर्यायी व्यवस्था सुरू केली आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

सदर गावासाठी सन १९९१ मधील योजना सन १९९३ पासून बंद आहे हे खरे आहे. परंतु, त्यामुळे गावातील अनेक रहिवाश्यांना लेप्टोस्पायरोसिस रोगाची लागण झाली असल्याची बाब निदर्शनास आलेली नाही.

(३) वानिवडे गावासाठी बापाई खैराटवाडी येथील उद्भव विहिरीवरून योजना कार्यान्वित करण्याबाबतची मागणी ग्रामपंचायतीने ग्रामसभा ठराव क्र. ६(१) दिनांक १०/०२/२०१६ अन्वये करण्यात आला आहे. सदयस्थितीत जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत सन २०१६-१७ मध्ये वानिवडे भटवाडी व सरवणकरवाडी येथे विंधन विहीर घेणे बाबतच्या कामांचा समावेश करण्यात आला आहे. तसेच योजना पुनर्जिवित करणेबाबतच्या कामांचा समावेश सन २०१७-१८ च्या जिल्हा वार्षिक कृती आराखड्यामध्ये करण्यात येत आहे.

सदयःस्थितीत वानिवडे गावामध्ये भटवाडी येथे १ विंधन विहीर कार्यान्वित आहे तसेच मांगरवाडीसाठी १ दुहेरी पंप योजना कार्यान्वित आहे. सरवणकरवाडी व बंदरवाडी येथे खाजगी विहीरीद्वारे येथील ग्रामस्थांना पाणी पुरवठा होत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती बंद करण्यात आल्याबाबत

- (९) * ६५१२९ श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी केंद्र शासनाने सुरु केलेल्या प्री-मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत राज्यातील विविध शाळांमधील शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ च्या नूतनीकरण यादीत तीन लाख ८७ हजार १२० विद्यार्थ्यांच्या नावांची नोंद नसल्याने त्यांची शिष्यवृत्ती बंद करण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणी मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा यांनी दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.शिक्षण मंत्री यांचेकडे तक्रार केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, याप्रकरणी संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास शासनाने सदरहू विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) सन २०१५-१६ या वर्षी नूतनीकरणाने अर्ज करण्यास पात्र असलेल्या ६,६१,०३२ विद्यार्थ्यांपैकी ३,०७,१६० विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे वाटप करण्यात आले आहे. काही विद्यार्थ्यांनी तांत्रिक कारणामुळे ऑनलाईन/ऑफलाईन अर्ज न भरल्यामुळे, तसेच इयत्ता ९ वी आणि १० वी तील विद्यार्थ्यांनी ऑफलाईन अर्ज भरल्यामुळे आणि काही विद्यार्थ्यांनी बँक खात्याची माहिती चुकीची भरल्यामुळे ३,५३,८७२ विद्यार्थ्यांना सन २०१५-१६ मध्ये शिष्यवृत्तीचे वाटप करता आले नाही.

- (२) तशी तक्रार अद्याप प्राप्त झालेली नाही.
- (३) सर्व संबंधितांच्या बैठका घेऊन आढावा घेण्यात आला आहे व संबंधित जबाबदार अधिकाऱ्यांना कारणे दाखवा नोटीसी बजाविण्यात आलेल्या आहेत.

(४) सदरील विद्यार्थ्यांची माहिती ऑफलाईन डेटा शीट मध्ये घेवून सन २०१६-१७ मध्ये शिष्यवृत्ती मिळण्याकरिता सादर करण्यास अनुमती मिळावी, अशी विनंती अल्पसंख्याक कार्य मंत्रालय, भारत सरकार यांना करण्यात आली आहे. तसेच तांत्रिक अडचणीमुळे शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहिलेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती ऑफलाईन पध्दतीने एक्सेल शीटमध्ये शाळांनी शिक्षणाधिकाऱ्यांस व शिक्षणाधिकाऱ्यांनी संचालनालयास सादर करावी, असे शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक/जिल्हापरिषद सर्व) यांना निर्देश देण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे जिल्हा परिषदेमार्फत सन २०१६-१७ मधील नळ पाणी
पुरवठा योजनांचा निधी अखर्चित राहिल्याबाबत**

(१०) * ६७०४३ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.राहूल कुल (दोंड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्हा परिषदेमार्फत सन २०१६-१७ मधील सुमारे २१ नळ पाणी पुरवठा योजनांची कामे अपूर्ण असून १० नळ पाणी पुरवठा योजनांवर कार्यवाही होवून न शकल्याने कोट्यवधी रुपयांचा निधी जिल्हा परिषदेकडे पडून असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

सन २०१६-१७ च्या कृती आराखड्यात पुणे जिल्हा परिषदेअंतर्गत ४० योजनांची कामे समाविष्ट असून ७ योजनांची कामे पूर्ण होवून पाणी पुरवठा सुरु करण्यात आला आहे. तसेच ३१ योजनांची कामे प्रगती पथावर असून २ योजनांची कामे जागा उपलब्ध झाली नसल्याने प्रलंबित आहेत.

केंद्र शासनाच्या दि. २९ जून, २०१५ च्या निर्देशानुसार निविदा प्रक्रिया पूर्ण न झालेल्या योजनांच्या कामांना स्थगिती देण्यात आली आहे. त्यानुसार सन २०१५-१६ च्या कृती आराखड्यातील २७ योजनांची निविदा प्रक्रिया स्थगित ठेवण्यात आली आहे.त्यापैकी १० योजनांचा समावेश मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल योजनेत करण्यात आला आहे.

(२) प्रगतीपथावरील योजनांची कामे माहे मार्च २०१७ अखेर पूर्ण करून पाणी पुरवठा सुरू करण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

सदरची कामे मुख्यत्वेकरून ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीच्या माध्यमातून करण्यात येतात.कामाच्या प्रगतीनुसार व हागणदारी मुक्तीच्या अटीच्या निकषानुसार टप्प्याटप्प्याने प्रचलित शासन निर्णयानुसार निधी ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समित्यांना वितरीत करण्यात येतो.

सद्यस्थितीत हागणदारी मुक्त कार्यक्रम जिल्हयामध्ये प्रभावीपणे राबवून प्रगतीपथावर योजनांची गती देण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील पेप्सी, कोका कोला, माउंटन ड्यू, स्प्राइट, आणि सेवन अप या शीतपेयांमध्ये घातक विषारी द्रव्यांचा समावेश असल्याचे आढळल्याबाबत

(११) * ६५६५७ श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील पेप्सी, कोका कोला, माउंटन ड्यू, स्प्राइट आणि सेवनअप या शीतपेयांमध्ये अँटिमनी, शिसे, कोमियम व कॅडमियम या जड धातूंबरोबरच डाय इथिलहेक्झिल थॅलेट आदि घातक विषारी द्रव्यांचा समावेश असल्याबाबत आरोग्य मंत्रालयाने स्थापन केलेल्या "दि ड्रग टेक्निकल अँडव्हायजरी बोर्ड "(डीटीबी) या मंडळाने केलेल्या अभ्यासात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शीतपेय ही आरोग्यास हानीकारक असल्याने शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भुसावळ शहरातील स्वस्त धान्य दुकानदार तपासणीकरिता
अभिलेख देत नसल्याबाबत**

(१२) * ६७२९९ डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भुसावळ (जि.जळगांव) शहरातील बोगस शिधापत्रिका प्रकरणात माहे जुलै, २०१५ पासून उपविभागीय अधिकारी व तहसिलदार भुसावळ यांनी नोटीस देऊनसुध्दा शहरातील धान्य दुकानदार सुमारे एक वर्षापासून अभिलेख तपासणीसाठी देत नसल्याची बाब माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, चौकशीनुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) नाही, हे खरे नाही. जिल्हाधिकारी, जळगांव यांनी दिनांक ०८.०३.२०१६ रोजी भुसावळ तालुक्यातील शिधावाटप संस्थेच्या कार्यपध्दतीत अनियमिततेच्या अनुषंगाने अपर जिल्हाधिकारी, जळगांव यांच्या अध्यक्षतेखाली त्रिस्तरीय समिती स्थापन केली होती. सदर त्रिस्तरीय समितीने संबंधित स्वस्त धान्य दुकानदार यांच्या अभिलेखाची तपासणी करण्यासाठी नोटीस देऊन स्वस्त धान्य दुकानदार यांना त्यांची बाजू मांडण्यासाठी व मुळ कागदपत्रासह उपस्थित राहण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. त्यानुसार स्वस्त धान्यदुकानदार यांनी खुलाश्यासह जानेवारी २०१३ ते नोव्हेंबर २०१३ या कालावधीचे मुळ दप्तर त्रिस्तरीय समितीसमोर सादर केले आहे. त्रिस्तरीय समितीने स्वस्त धान्य दुकानाच्या अभिलेखाची तपासणी करून दिनांक १९.०८.२०१६ अन्वये तपासणी अहवाल विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांना सादर केला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बुलडाणा (जि.बुलढाणा)शहरात पुरेशा प्रमाणात शिधावाटप
दुकाने कार्यान्वित नसल्याबाबत**

- (१३) * ७०२८१ श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) बुलडाणा (जि.बुलढाणा) शहराची लोकसंख्येच्या प्रमाणात ४० शिधावाटप दुकाने कार्यान्वित असणे बंधनकारक असतांनासुद्धा फक्त २४ शिधावाटप दुकाने सुरु असुन ४ शिधावाटप दुकाने निलंबित असल्याची बाब माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बुलडाणा जिल्हा पुरवठा विभागाच्या दिरंगाई व हलगर्जीपणामुळे नविन शिधावाटप दुकाने कार्यान्वित होवू शकले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निष्पन्न झाले व त्यानुषंगाने नविन शिधावाटप दुकाने मंजूर करणे बाबत व दिरंगाई करणाऱ्या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे अशंत: खरे आहे.

(२), (३) व (४) बुलडाणा शहरात रास्त भाव दुकानांची संख्या वाढविण्याबाबत चौकशी अहवाल प्राप्त होताच लोकसंख्येनुसार नविन रास्त भाव दुकान मंजुरीबाबत तात्काळ कार्यवाही करण्यात येईल.

**मराठवाड्यातील औरंगाबाद तसेच विविध जिल्ह्यांमध्ये बोगस मदरसा
दाखवून कोट्यावधी रुपयाच्या अनुदानात केलेला गैरव्यवहार**

- (१४) * ६५८६० श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मराठवाड्यातील औरंगाबाद तसेच विविध जिल्ह्यांमध्ये बोगस मदरसा दाखवून कोट्यावधी रुपयाचे अनुदानात गैरव्यवहार केल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, काही मदरशांच्या केवळ इमारती असून अनेक मदरसे हे अस्तित्वातच नाहीत तसेच मराठी शाळांना मदरसा दाखविल्याचे तसेच काही गावांमध्ये कागदोपत्री मदरसा दाखविण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीमध्ये दोषी आढळणाऱ्या संस्था व प्रशासकीय अधिकारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे. अशा अर्थाच्या काही तक्रारी प्राप्त झालेल्या आहेत.

(२) व (३) सन २०१४-१५ व २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात ज्या मदरशांना राज्य शासनाच्या अल्पसंख्याक विकास विभागातर्फे अनुदान देण्यात आले आहे, अशा सर्व मदरशांची, त्यांनी प्रस्तावामध्ये नमूद केलेल्या सर्व बाबींची व प्रस्तावासोबत जोडण्यात आलेल्या कागदपत्रांची, तसेच सदर मदरसे सद्यःस्थितीत सुरु आहेत का? याची तपासणी करावी व सदर मदरशांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या मुलांची एकूण संख्या आणि सदर मदरशांना देण्यात आलेल्या अनुदानाचा विनियोग त्याच कारणासाठी केला आहे काय, याविषयी सखोल तपासणी करून सविस्तर अहवाल शासनास सादर करण्याचे निदेश सर्व जिल्हाधिकारी यांना शासन पत्र क्र. अवि-२०१६/प्र.क्र.६७/का-६, दि. १७.१०.२०१६ अन्वये देण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात शालेय पोषण आहार योजनेसाठी कंत्राटी डाटा
एन्ट्री ऑपरेटर्सच्या नियुक्तीबाबत**

(१५) * ७३२५३ श्रीमती मेधा कुलकर्णी (कोथरुड) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शालेय पोषण आहार योजनेसाठी शासनाने ३९७ डाटा एन्ट्री ऑपरेटर्सची कंत्राटी पद्धतीवर नियुक्ती केल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या कर्मचाऱ्यांना दरमहा ९ हजार ६०० रुपये एवढे अल्प मानधन देण्यात येत असून सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत काम करणाऱ्या डाटा एन्ट्री ऑपरेटरर्सना शासन दरमहा २२ हजार १५४ रुपये मानधन देत असल्याचेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील शालेय पोषण आहार योजनेतील डाटा एन्ट्री ऑपरेटरर्सच्या वेतनवाढीबाबत प्राथमिक शिक्षण संचालकांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त कंत्राटी पद्धतीवर नियुक्ती केलेल्या डाटा एन्ट्री ऑपरेटरर्सच्या वेतनवाढीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) शालेय पोषण आहार योजनेसाठी डाटा एन्ट्री ऑपरेटरर्सची ४२३ पदे कंत्राटी तत्त्वावर निर्माण करण्यात आली आहेत.

(२) व (३) हे खरे आहे.

(४) शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत नियुक्त डाटा एन्ट्री ऑपरेटरर्सच्या मानधनामध्ये वाढ करण्याबाबत उचित कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

न्यू हिंद इंग्लीश मिडियम स्कूल, अनफ बु" (ता. भुदरगड, जि. कोल्हापूर) या शाळेचे मुख्याध्यापक यांनी अनुदानात केलेला अपहार

(१६) * ७०१४७ डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) न्यू हिंद इंग्लीश मिडियम स्कूल, अनफ बु" ता. भुदरगड, जि. कोल्हापूर या शाळेचे मुख्याध्यापक यासिन अल्लाबक्ष माणगांवकर यांनी अल्पसंख्याक बहुल शासनमान्य खाजगी शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालय व अपंग शाळेमध्ये पायाभूत सोयीसुविधा अनुदान योजना सन २०१०-११ करिता शाळेचा प्रस्ताव देऊन शासनाचे दोन लाख रुपयांच्या अनुदानात अपहार केल्याची तक्रार मा. जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांचेकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत चौकशी अधिकारी नेमून चौकशी अहवाल सादर करूनही या अहवालानुसार या शाळेवर अद्याप कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार संबंधित दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) आणि (३) यासंदर्भात जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांच्याकडून चौकशी करण्यात आलेली आहे. सदर चौकशी अहवालानुसार तक्रारीत तथ्य आढळून आल्यामुळे जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांनी संबंधित शाळेला दिलेल्या अनुदानाच्या वसुलीसाठी तहसिलदार, गडहिंग्लज यांना प्राधिकृत केले होते. त्यानुसार तहसिलदार, गडहिंग्लज यांनी गांव कामगार तलाठी, अनफ बु" यांची वसुलीसाठी नेमणूक केली होती. गांव कामगार तलाठी यांनी वसुलीबाबत कार्यवाही चालू केली असता, संबंधित शाळेचे संस्था अध्यक्ष यांनी वसुलीसाठी व संबंधित प्रकरणी स्थगिती मिळवण्यासाठी सह दिवाणी न्यायाधीश, वरीष्ठ स्तर, कोल्हापूर येथे प्रकरण दाखल केले आहे. सद्यःस्थितीत सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाच्या टी.वाय.बी.कॉमच्या विद्यार्थ्यांना एमकेसीएलने
चुकीचे परीक्षा प्रवेशपत्र दिल्याबाबत**

- (१७) * ६९८२३ श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबई विद्यापीठाच्या टी.वाय बीकॉमच्या पाचव्या सेमीस्टरच्या जवळपास ५० हजाराहून जास्त विद्यार्थ्यांना चुकीचे हॉल तिकिट देण्यासंदर्भातील अनागोंदी कारभारास जबाबदार असलेल्या 'एमकेसीएल या संस्थेस' परीक्षा नियंत्रकांनी दिनांक २१ ऑगस्ट, १०१६ रोजी वा त्या सुमारास कारणे दाखवा नोटीस बजावली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त संस्थेनी गत १० वर्षात गैरप्रकार करून विद्यापीठाची अप्रतिष्ठा केल्याने विद्यापीठाने सदर कामे करण्यास स्वतंत्र यंत्रणा उभारण्याचा निर्णय घेतला असतानाही सदरहू संस्थेस शासनाने काम देण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, शासनाने उक्त संस्थेचे कंत्राट त्वरित रद्द करून स्वतःची यंत्रणा उभारून कार्यरत करण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

- (२) व्दितीय सत्र २०१६ च्या परीक्षा जवळ आल्यामुळे वेळेअभावी सदर काम हे एमकेसीएलकडून करून घेण्यात आले.
- (३) होय. परीक्षा संदर्भात निगडीत कामे करून घेण्यासाठी विद्यापीठातील परीक्षा विभागामार्फत स्वतःची यंत्रणा उभी करण्याचे काम सुरु आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आटपाडी (जि.सांगली) तालुक्यातील आठ गावांत
पाणीटंचाई निर्माण झाल्याबाबत**

(१८) * ६९०४२ श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आटपाडी (जि.सांगली) तालुक्यातील करगणीसह आठ गावांत माहे सप्टेंबर, २०१६ पासून भीषण पाणीटंचाई निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ऐन पावसाळ्यात लोकांना पिण्याच्या पाण्यासाठी भटकंती करावी लागत असून ग्रामस्थांना २० रुपये बॅरलने पाणी विकत घ्यावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त ठिकाणी नागरिकांना पाणी पुरवठा करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) सांगली जिल्ह्यातील आटपाडी तालुक्यामध्ये ऑगस्ट, २०१६ अखेर पुरेसे पर्जन्यमान न झाल्याने करगणीसह ५ गावांचा समावेश असलेल्या शेटफळे प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजना व बनपूरी-तडवळे या गावांचा संयुक्त पाणी पुरवठा योजनेचा उद्भव बनपूरी येथील (कचरे वस्ती) तलावात आहे. तलाव कोरडा पडल्याने दि.२२.०७.२०१६ ते ०९.१०.२०१६ अखेर करगणीसह ७ गावांचा पाणी पुरवठा बंद झाला होता. त्यामुळे या कालावधीत पिण्याच्या पाण्याची टंचाई निर्माण झाली होती.

(२) हे खरे नाही.

(३) आटपाडी तालुक्यामध्ये सदर टंचाई कालावधीमध्ये स्थानिक उद्भव, विहीर अधिग्रहण व मागणीप्रमाणे ३ टँकरद्वारे पाणी पुरवठा करणेत आला. बनपूरी (कचरे वस्ती) तलावाच्या परिसरामध्ये सप्टेंबर, २०१६ अखेर ३९४.९ मि.मी. इतके पुरेसे पर्जन्यमान झालेने दि.०९.१०.२०१६ पासून टँकरने पाणी पुरवठा बंद करण्यात आला आहे. तसेच टँकू उपसा सिंचन योजनेचे पाणी तलावामध्ये आल्याने दि.१०.१०.२०१६ पासून प्रादेशिक शेटफळे व बनपूरी तडवळे योजनेमधून नियमित पाणी पुरवठा सुरु सुरुवात करण्यात आला आहे.

आटपाडी तालुक्यातील टंचाईचा प्रश्न कायमस्वरूपी मिटवण्यासाठी कृष्णा नदी उद्भव धरून ५३ गावांची प्रादेशिक नळपाणी पुरवठा योजना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडून राबविण्यात येत आहे. सदर योजनेचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिवाजीनगर (जि.पुणे), कुंभारी (जि.सोलापूर) व शिरोळ
 (जि.कोल्हापूर) येथे अवैध गुटखा जप्त केल्याबाबत**

(१९) * ६६७७५ श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिवाजीनगर (जि.पुणे) भागात अन्न व औषध प्रशासनाच्या सहकार्याने गुन्हे शाखेच्या संघटित गुन्हेगारी विरोधी पथकाने व पोलिसांनी गुटख्याच्या पुड्या, सुगंधी तंबाखू, टेम्पो असा सात लाख रुपयांचा तसेच कुंभारी (जि.सोलापूर) येथे ३७ लाख ५० हजार रुपयांचा, तर शिरोळ (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील अब्दुललाट येथे शेडबाळे कोडीच्या मळयात २०,५१,१२० रुपये किंमतीचा माल जप्त केल्याचे दिनांक ७ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने संबंधितांविरुद्ध पोलीसात गुन्हा नोंदविला आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले, त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) शिरोळ (जि. कोल्हापूर) या प्रकरणी गुटखा व सुगंधित तंबाखू यांचे उत्पादन करीत असल्याचे निदर्शनास आल्याने कुरुंदवाड पोलिस स्टेशनला एफआयआर क्र. १४०/२०१६, दि. ०९/०९/२०१६ रोजी नोंदविण्यात आला आहे.

शिवाजीनगर (जि.पुणे) व कुंभारी (जि. सोलापूर) या प्रकरणी मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ यांचे क्रिमिनल रिट पिटीशन क्र. १०२७/२०१५ दि. ०४/०३/२०१५ रोजीच्या आदेशान्वये पोलीसात गुन्हा नोंदविला नाही.

(३) शिवाजीनगर (जि. पुणे) या प्रकरणी संबंधित न्यायालयात खटला क्र. ४०३६१/२०१६ दि. २९/११/२०१६ रोजी दाखल करण्यात आला आहे.

कुंभारी, जि. सोलापूर या प्रकरणी CJM सोलापूर न्यायालयात खटला क्र. १४६०/२०१६ दि. २८/११/२०१६ रोजी दाखल करण्यात आला आहे.

शिरोळ, जि. कोल्हापूर या प्रकरणी JMFC कुरुंदवाड, ता. शिरोळ, जि. कोल्हापूर न्यायालयात खटला क्र. ६७/२०१६ दि. २९/११/२०१६ रोजी दाखल करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई, अंधेरी (पूर्व) येथे जिल्हा क्रीडा संकुल
 बांधण्यास शासनाने दिलेली मंजूरी**

(२०) * ७२१७१ श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली), श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगर जिल्हयाकरिता अंधेरी पूर्व येथे न.भू.मा.क्र.१६७, मौजे-कोंडीविटा व न.भू.मा.क्र. ४३२, मौजे-मरोळ या भूखंडावर सन २००६ मध्ये वा त्या दरम्यान जिल्हा क्रीडा संकुल बांधण्यास मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर भूखंड जिल्हा क्रीडा संकुल कार्यकारी समितीस देण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच, सदर भूखंडावर क्रीडा संकुलाचे बांधकाम करण्याकरिता वारंवार स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मागणी करूनही उक्त जिल्हा क्रीडा संकुलाचे काम अद्यापी सुरु झाले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) तसेच, सन २०१५ -१६ मध्ये पार पडलेल्या मुंबई उपनगर जिल्हा नियोजन समितीमध्ये मा.पालकमंत्री तथा क्रीडामंत्री यांनी सदर क्रीडा संकुलाचे काम सुरु करण्याकरिता आदेश देऊनही संबंधित अधिकारी त्याकडे दुर्लक्ष करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त क्रीडा संकुल बांधण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) व (६) स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांच्या समवेत दिनांक ०२.०७.२०१६ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्देशानुसार नवीन सुधारित आराखडा बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस मंजुरीसाठी सादर करण्यात आला आहे. तसेच सदर जागेवर असलेले अतिक्रमण हटविण्याबाबत जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना कळविण्यात आले आहे.

बुलढाणा जिल्ह्यामध्ये खाद्यपदार्थांच्या नमुन्यांमध्ये भेसळ आढळल्याबाबत

(२१) * ७२४१२ श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्ह्यामध्ये अन्न व औषध प्रशासन विभागाने २८० खाद्यपदार्थांचे नमुने व मिठाई, दूध, तेल यांची तपासणी केल्यावर खाद्यपदार्थांच्या ३१ नमुन्यांमध्ये भेसळ असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामध्ये मिठाईचे पदार्थ मोठ्या प्रमाणात आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१), (२) व (३) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे बुलढाणा जिल्ह्यात ०१.०४.२०१५ ते ऑक्टोबर, २०१६ या कालावधीत खाद्यपदार्थांचे एकूण १८३ नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात आले त्यापैकी २३ नमुने कायद्याचे उल्लंघन करणारे आढळून आले. त्यापैकी ८ प्रकरणी न्यायनिर्णय प्रस्ताव दाखल करण्यात आले असून रु.१,०१,०००/- दंड वसूल करण्यात आला आहे. ५ प्रकरणी तडजोड शुल्क रु. ३२,०००/- दंड ठोठावण्यात आला आहे. उर्वरीत १० प्रकरणी कार्यवाहीसाठी विचाराधीन आहेत.

उपरोक्त १८३ पैकी ७६ नमुने मिठाई, दुध, खाद्यतेल याचे होते त्यापैकी ६५ नमुने प्रमाणित तर ११ नमुने कमी दर्जाचे घोषित झाले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

बोरीवली (मुंबई) येथील शासनाच्या अन्न धान्य पुरवठा गोदामातील धान्याचा धनलक्ष्मी ग्रेन ट्रेडिंग या संस्थेने केलेला अपहार

(२२) * ६८६५९ श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व) : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोरीवली (मुंबई) येथील शासकीय अन्नधान्य पुरवठा गोदामातून धनलक्ष्मी ग्रेन ट्रेडिंग या संस्थेने दिनांक ५ जुलै, २०१४ च्या आदेशानुसार १७०० क्विंटल धान्याचे पैसे भरून प्रत्यक्षात १०९ क्विंटल धान्य जास्त नेले असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित संस्था आणि अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, अन्न पुरवठा विभागाच्या सर्व गोदामातील व्यवहारांवर अंकुश ठेवण्याच्या दृष्टीने शासनाने काही नियंत्रक योजना अंमलात आणण्याचे ठरविले आहे काय, असल्यास, त्याचा तपशील काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) बोरीवली येथील भारतीय अन्न महामंडळाच्या गोदामातून धनलक्ष्मी ग्रेन डिलर्स असोसिएशन या संस्थेने २१८.८८ क्विंटल तांदुळाची अतिरिक्त उचल केल्याचे माहे मार्च २०१५ मध्ये निदर्शनास आले आहे. (२) सदर प्रकरणी संबंधित धनलक्ष्मी ग्रेन डिलर्स असोसिएशन या संस्थेस देण्यात आलेल्या प्राधिकार पत्राच्या अनुपालनार्थ भरणा केलेली संपूर्ण एकूण रक्कम रु. २५,०००/- जप्त करून शासनजमा करण्याबाबत दंडादेश काढण्यात आले आहेत. तसेच संचालनालय, नागरी पुरवठा कार्यालयातील संबंधित अधिकारी /कर्मचारी यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे.

(३) व (४) अन्न, नागरी पुरवठा विभागाच्या गोदामातील व्यवहारांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी पुरवठा आयुक्त कार्यालय, मुंबई येथील गोदाम तपासणी पथकामार्फत गोदामांची तपासणी करण्यात येते. तसेच राज्यातील सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे. त्या अंतर्गत गोदामातील लेखे संगणकीकृत करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

धाटाव (ता. रोहा, जि. रायगड) येथील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातील कारखान्यांमुळे होणाऱ्या प्रदुषणाबाबत

(२३) * ६६०७० श्री. सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धाटाव (ता. रोहा, जि. रायगड) येथील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातील वसाहतीतील जीर्ण अवस्थेत असलेली रासायनिक सांडपाणी वाहिनी दिनांक ४ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास फुटली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर रासायनिक सांडपाणी अंबा नदीवाटे रोठखुर्द गावानजीक कुंडलिका नदीच्या पात्रात गेल्याने नदीचे पाणी हिरवेगार होऊन प्रदूषित झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, धाटाव औद्योगिक वसाहतीतील रासायनिक सांडपाणी वाहिनीच्या दुरुस्तीसाठी कोटयावधी रूपये खर्च करून सदरचे काम निकृष्ट दर्जाचे करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर कारखान्यांच्या जल प्रदुषणाबरोबर वायू प्रदुषणाचे प्रमाण अधिक वाढले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सदर प्रदुषणाबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व संबधितावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. रामदास कदम : (१) हे खरे आहे.

(२) हे अशंत: खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) हे खरे नाही.

(५) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून एमआयडीसीमधील उद्योगांची तसेच सीईटीपीची वेळोवेळी पाहणी करण्यात येऊन प्रक्रियाकृत औद्योगिक सांडपाण्याचे नमुने गोळा केले जातात व दोषी आढळून आलेल्या उद्योगांविरुद्ध कायदेशीर कारवाई करण्यात येते. सन २०१५-१६ या वर्षात २५ उद्योगांना प्रस्तावित आदेश, १६ उद्योगांना अंतरिम आदेश व २ उद्योगांना कारखाना बंदचे आदेश देण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भिवंडी (जि.ठाणे) येथील डाईंग कंपन्यांमधून
पाणी व वायू प्रदूषण होत असल्याबाबत**

(२४) * ६६६५३ श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी (जि.ठाणे) तालुक्यातील शिवकृपा सिन्थेटिक प्रा.लि., शिवओम इंटरप्राइजेस, जे.जे. फॅब्रीक्स प्रा.लि. जय अंबे प्रोसेस सनविन इंडस्ट्री प्रा.लि.

इनविल कन्सल्टंट व ट्रेडस प्रा.लि., शारदा यार्न डाईंग प्रा.लि., धनलक्ष्मी डाईंग व त्रिशुल प्रोसेसर प्रा.लि., कोटविन टेक्स्टाईल डाईंग इंडिया प्रा.लि. व इतर डाईंग कंपन्यातील रसायन मिश्रीत पाणी व विषारी वायुमुळे परिसरामध्ये मोठ्या प्रमाणात पाणी व वायू प्रदूषण होत असून नागरीकांच्या आरोग्यावर परिणाम होत आहे तसेच शहरालगतची नदी प्रदुषित झाली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे अधिकारी व कर्मचारी जाणीवपूर्वक सदर प्रदूषण पसरविणाऱ्या कंपन्यांकडे दुर्लक्ष करीत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर कंपन्यांवर व संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत ऑक्टोबर, २०१६ पासून भेटी देऊन आढळलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने संबंधित उद्योगांपैकी ४ उद्योगांना त्रुटीची पत्रे व २ उद्योगांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगाव जिल्ह्यातील पोषण आहाराच्या तांदूळाची
 काळ्या बाजारात विक्री झाल्याबाबत**

(२५) * ७२१५० डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगाव जिल्ह्यातील जिल्हापरिषदेच्या शिक्षण विभागाकडून ३३ जि.प.शाळा व ३४ माध्य.शाळांमध्ये पोषण आहाराच्या तांदूळाची तपासणी करण्यात आली असून त्यात तफावत आढळून देखील मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जळगांव यांच्याकडून मुख्याध्यापक, केंद्र प्रमुख, विस्तार अधिकारी, गट शिक्षणाधिकारी, पोषण आहार अधीक्षक आदि ५७ जणांवर कारवाई करण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पोषण आहाराचा तांदूळ परस्पर काळ्या बाजारात विक्री करित असल्याचे दोन महिन्यापूर्वी पोलीसांनी पकडूनही अधिकाऱ्यांवर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषी संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत तपासणीमध्ये दोषी आढळलेल्या ३० प्राथमिक जि.प.शाळा व ३३ खाजगी माध्यमिक शाळा यामधील संबंधित मुख्याध्यापक आणि योजनेचे नियंत्रण करणारे संबंधित अधिकारी यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येत आहे.

शालेय पोषण आहार योजनेचा तांदूळ काळ्या बाजारात विक्रीबाबत ९ मुख्याध्यापकांना निलंबित करण्यात आले आहे.

याबाबत सखोल चौकशी करण्यासाठी शिक्षक संचालक (प्राथ.) यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सातारा जिल्हा वार्षिक आराखड्यामध्ये विशेष घटक योजनेंतर्गत समाविष्ट असलेल्या पिण्याच्या पाण्याच्या योजनांना प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत

(२६) * ६६२४९ श्री.शंभूराज देसाई (पाटण) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सातारा जिल्हा वार्षिक आराखड्यामध्ये विशेष घटक योजनेंतर्गत मागासवर्गीय वस्त्यांकरिता सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाकरिता पिण्याच्या पाण्याच्या योजनांना शासनाने आराखड्यानुसार मंजूरी देऊन निधी वितरित करण्याचे आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरच्या योजनांना सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात अंदाजपत्रके तयार करण्यास जिल्हा परिषदेच्या ग्रामीण पाणी पुरवठा विभागाकडून आणि प्रशासकीय मान्यता देण्यास जिल्हा परिषदेकडून दुर्लक्ष होत असल्याने सदर योजना सुरु होण्यास विलंब होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, पाटण मतदारसंघातील एकूण २२ मागासवर्गीय वस्तीतील पिण्याच्या पाण्याच्या योजनांचा सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षातील आराखड्यात समावेश असून अद्यापही या कामांची अंदाजपत्रके करून यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आल्या नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणाबाबतची उच्चस्तरीय चौकशी करून दोषींवर कारवाई करावी अशी मागणीही करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय.

(२) व (३) हे खरे नाही.

केंद्र शासनाच्या दि. २९/६/२०१५ व दि. २९/७/२०१५ च्या पत्रान्वये नविन योजना हाती घेण्यात येऊ नयेत अशा स्पष्ट सूचना देण्यात आल्यामुळे, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत सन २०१५-१६ व २०१६-१७ च्या आराखड्यातील योजनांना मान्यता देण्यात आलेली नाही.

(४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला व नांदेड येथे अवैध गुटख्याची होत असलेली विक्री

(२७) * ७०१८५ श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सर्वत्र गुटखाबंदी असतांना अकोला (जुने शहर) (जि. अकोला) येथे दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास स्थानिक गुन्हे शाखा, अकोला यांनी छापा टाकून लाखो रुपयांचा अवैध गुटखा जप्त केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर छाप्यामध्ये जप्त केलेला गुटखा स्थानिक अन्न व औषधी प्रशासन विभागाकडे सुपूर्द केला आहे काय व उक्त जिल्ह्यात गुटखा माफियांचे प्रमाणात वाढ झाली असून या पूर्वीसुद्धा गुटखा विक्रीची अनेक प्रकरणे उघडकीस आली परंतु गुटखा माफियांवर कोणतीही कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच नांदेड जिल्ह्यात अवैध गुटख्याची व सुगंधित सुपारी तंबाखुच्या पाकीट मिक्सच्या नावाखाली गुटख्याची खुलेआम विक्री होत असून नामांकित गुटखा कंपन्यांच्या नावे बनावट गुटखा तयार केला जात असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्याच्या सीमावर्ती भागातून मोठ्या प्रमाणात होणा-या गुटख्याच्या तस्करीवर पूर्ण निर्बंध घालण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) अकोला (जुने शहर) येथे दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास पोलीसांच्या स्थानिक गुन्हे शाखा, अकोला यांनी छाप्या टाकला असता त्यांना रू.१,३६,१३० किंमतीचा प्रतिबंधित अन्नपदार्थाचा साठा आढळून आला व त्यांनी कळविल्यावरून अन्न सुरक्षा अधिकारी यांनी सदर साठा जप्त करून ताब्यात घेतला. अकोला जिल्ह्यांत गुटखा माफियांचे प्रमाणात वाढ झाली असून या पूर्वी सुद्धा गुटखा विक्रीची अनेक प्रकरणे उघडकीस आली परंतु गुटखा माफियांवर कोणतीही कारवाई करण्यात आली नाही ही बाब खरी नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) राज्यातील सीमावर्ती भागातून छुप्या पध्दतीने होणा-या प्रतिबंधित अन्न पदार्थाची तस्करी रोखण्यासाठी अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे राज्याच्या सीमावर्ती भागात चेकनाका ड्युटी, रात्रीचे गस्त घालणे, बसस्थानके तसेच रेल्वेस्थानके येथे तपासण्या करणे यासारख्या उपाययोजना करण्यात येतात.

(५) राज्यात प्रशासनाव्दारे दि. २०/०७/२०१५ ते दि. १९/०७/२०१६ या कालावधीत सुमारे रू. २४ कोटी ३७ लाख किंमतीचा गुटखा व तत्सम प्रतिबंधित अन्नपदार्थांचा साठा जप्त केला आहे. या प्रकरणी दोषीविरुद्ध राज्यातील विविध न्यायालयात एकूण ५९६ खटले दाखल करण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मालाड (मुंबई) पश्चिम येथील ४२-ग या शिधावाटप
केंद्राच्या अधिकाऱ्यांनी केलेला गैरव्यवहार**

(२८) * ६९७८० श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय अन्न,

नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मालाड (मुंबई) पश्चिमेतील ४२-ग या शिधावाटप केंद्राच्या अधिकारी श्रीमती किरण कौशिक व संजय गोहिल हे नागरीकांकडून काम करण्याचे अवैधरित्या पैसे घेत असल्याबाबतचे श्री.प्रमोद पेडणेकर यांनी मा. अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री तसेच अन्न व नागरी पुरवठा विभागाचे सचिव महेश पाटील, नियंत्रक अविनाश सुभेदार यांच्याकडे शुटिंग केलेली सीडी व अन्य पुराव्यांसह तक्रार देऊनही संबंधित गैरव्यवहार अधिका-यांविरुद्ध अद्याप कोणतीही कारवाई करण्यात न आल्याची बाब दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शिधावाटप नियंत्रक अविनाश सुभेदार, सचिव महेश पाटील व मा.अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री यांना प्रमोद पेडणेकर व अन्य नागरीकांनी दिलेला तक्रार अर्ज व पैसे घेताना करण्यात आलेल्या शुटिंगमध्ये श्रीमती किरण कौशिक व संजय गोहिल हे दोषी असल्याचे नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास यासंदर्भात सादर करण्यात आलेल्या अन्य पुराव्यांमध्ये कोणकोणत्या बाबींचा समावेश करण्यात आला आहे,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच संबंधित अधिका-यांची त्या ठिकाणाहून बदलीही करण्यात न येण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने चौकशी करण्यात आलेली आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) तक्रार अर्जासोबत सीडी व्यतिरिक्त अन्य पुरावे सादर केलेले नाहीत.

(४) श्रीमती किरण कौशिक, शिधावाटप अधिकारी व श्री. संजय गोहिल, सहायक शिधावाटप अधिकारी यांची प्राथमिक चौकशी करण्यात आलेली आहे. सकृतदर्शनी तक्रारीत तथ्य आढळून आलेले आहे. त्यामुळे त्यांची अन्यत्र बदली करण्यात आलेली आहे. सीडीची पडताळणी फॉरेन्सिक सायन्स लॅबोरेटरीने केलेली आहे. त्यांच्या अहवालानुसार सदर अधिका-यांविरुद्ध खातेनिहाय चौकशी प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्याच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त शासनाने "सांस्कृतिक निधी" स्थापन केल्यानंतर जमा झालेल्या निधीचा विनियोग झाला नसल्याबाबत

(२९) * ७०९६७ श्री.अजय चौधरी (शिवडी), श्री.महेश चौघुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सांस्कृतिक उपक्रमांसाठी राबविण्यात येणारे कार्यक्रम निधीअभावी बंद पडू नये यासाठी सुरु करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र सांस्कृतिक निधीमध्ये जमा झालेला सुमारे रुपये २ कोटीचा निधी गत ६ वर्षांपासून विनावापर पडून असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, त्याची कारणे काय आहेत व महाराष्ट्र राज्य "सांस्कृतिक निधी" अधिनियमान्वये स्थापन करण्यात आला असतांनाही सन २०१३-१४ व सन २०१४-१५ या वर्षांचे लेखा परिक्षण झालेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच स्पीक मैके या संस्थेनेही सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठी निधीतून मदत होण्याबाबत अनेकवेळा शासनाकडे विनंती करूनही संस्थेला निधीची मदत करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, "सांस्कृतिक निधी" हा केंद्र शासनाच्या विविध संस्था, राज्यातील महामंडळे, स्थानिक स्वराज्य संस्था, खाजगी क्षेत्रातील कंपन्या, विश्वस्त संस्था तसेच वैयक्तिक व्यक्ती यांचेकडूनही घेण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर निधीचा विनियोग न करणा-या जबाबदार अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे तसेच सद्यःस्थिती काय आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही,

महाराष्ट्र राज्य सांस्कृतिक निधीची स्थापना दिनांक ०९ ऑगस्ट, २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आली आहे. हा निधी शासनाचे योगदान व लोक सहभागातून उभारण्यात येत आहे. शासनाकडून या निधीमध्ये सन २०१२-१३ या वित्तीय वर्षात रुपये १ कोटी, सन २०१३-१४ या वित्तीय वर्षात रुपये २५ लाख तसेच सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षात रुपये ३५ लाख जमा करण्यात आले आहेत. तसेच सन २०१५-१६ मध्ये मराठी भाषा विभाग व सांस्कृतिक कार्य विभाग यांच्या संयुक्त सांस्कृतिक कार्यक्रमाच्या प्रायोजकत्वातून रुपये २५.०० लाख इतका निधी प्राप्त झालेला आहे. त्याची गुंतवणूक बँक ऑफ महाराष्ट्र, मंत्रालय शाखा येथे मुदत ठेव स्वरूपात करण्यात आली आहे.

दरम्यानच्या काळात या निधीतून मदत मिळण्याकरिता सन २०१४-१५ व २०१५-१६ या कालावधीत ६ प्रस्ताव प्राप्त झाले. परंतु हे प्रस्ताव परिपूर्ण अथवा निकषात बसत नसल्याने नाकारण्यात आले. तसेच दिनांक ०९ एप्रिल २०१६ रोजी अ वर्ग वृत्तपत्रात जाहिरात देवून या निधीतून मदत मिळण्याकरिता प्रस्ताव मागविण्यात आले. त्या अनुषंगाने दोन प्रस्ताव प्राप्त झाले. परंतु ते सुद्धा परिपूर्ण नसल्याने नाकारण्यात आले.

(२) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र सांस्कृतिक निधीचे सन २०१३-१४ व २०१४-१५ या वर्षांचे लेखा परिक्षण झाले आहे.

(३) दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी झालेल्या राज्य सांस्कृतिक निधीच्या सनियंत्रण समितीच्या बैठकीत आयत्यावेळी येणारे विषय यामध्ये स्पीक मॅके या संस्थेचा आर्थिक मदतीबाबतचा प्रस्ताव विचारात घेण्यात आला होता. तथापि, सद्यःस्थितीत अशाप्रकारे व्यक्ती व संस्थांना राज्य सांस्कृतिक निधीतून अनुदान देणे योग्य होणार नाही. असे चर्चेत ठरल्यामुळे सदर प्रस्ताव अमान्य करण्यात आला.

(४) हे खरे नाही,

आजपर्यंत केंद्र शासनाच्या विविध संस्था, राज्यातील महामंडळे, स्थानिक स्वराज्य संस्था, खाजगी क्षेत्रातील कंपन्या, विश्वस्त संस्था तसेच वैयक्तिक व्यक्ती यांच्याकडून कोणताही निधी प्राप्त झालेला नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नेरळ (ता.कर्जत, जि.रायगड) येथील जिल्हा परिषदेच्या उर्दु शाळेत
शालेय पोषण आहार निकृष्ट दर्जाचा असल्याबाबत**

(३०) * ६६००४ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नेरळ (ता.कर्जत, जि.रायगड) येथील रायगड जिल्हा परिषदेच्या उर्दु शाळेतील विद्यार्थ्यांचे कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्याच्या हेतुने देण्यात येणारा शालेय पोषण आहार निकृष्ट दर्जाचा असून पोषण आहारात गैरप्रकार झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या सुमारास शाळेच्या व्यवस्थापन समितीने निदर्शनास आणले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शालेय पोषण आहारासाठी देण्यात आलेल्या २८ तेलाच्या पाकीटांपैकी १८ तेलाची पाकीटे निकृष्ट दर्जाची व मुदतबाह्य दिल्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गटविकास अधिकारी यांनी गटशिक्षण अधिकारी यांना चौकशीचे आदेश दिले असून चौकशीचा अहवाल जिल्हा शिक्षण अधिकारी यांना पाठविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधीत अधिकारी व ठेकेदार यांच्यावर कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत पुरवठा केलेल्या २८ तेलाच्या पाकीटापैकी १८ पाकीटांवर पॅकींग झाल्याचा दिनांक नसल्याचे आढळून आले होते. सदर तेलाचा वापर शालेय पोषण आहारासाठी करण्यात आलेला नाही.

(४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, रायगड यांना चौकशीचे आदेश देण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे पिलवली-गावठाणवाडी (ता. चिपळूण, जि.रत्नागिरी) येथील
पाणी योजनेकरिता निधी मिळण्याबाबत**

(३१) * ६७२६५ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पिलवली-गावठाणवाडी (ता. चिपळूण, जि.रत्नागिरी) या अत्यंत दुर्गम भागात पाणी पुरवठा योजनेअभावी दरवर्षी माहे फेब्रुवारी ते मे या कालावधीत तीव्र पाणीटंचाईमुळे जनतेची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त ठिकाणी पाणी पुरवठा योजनेकरिता निधी उपलब्ध करून देण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास पत्रान्वये केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) त्याबाबत नव्याने अंदाजपत्रक तयार करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील मुले-मुली आणि मागासवर्गीय मुलींना
खाजगी इंग्रजी शाळांमध्ये मोफत प्रवेश मिळण्याबाबत

(३२) * ६५५८० श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी),
श्री.नानाजी शामकुळे (चंद्रपूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील
गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील मुलेमुली आणि मागासवर्गीय मुलींना खाजगी
इंग्रजी शाळांमध्ये मोफत प्रवेश मिळावा यासाठी शिक्षण हक्क कायद्यामध्ये
तरतूद करण्यात आली असली तरीही राज्यामध्ये केवळ ५० टक्के विद्यार्थ्यांनीच
प्रवेश घेतल्यामुळे ही योजना अयशस्वी झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे
आहे काय,

(२) असल्यास, शिक्षण हक्क कायद्यानुसार २५ टक्के मोफत प्रवेश देणाऱ्या
इंग्रजी शाळांना प्रती विद्यार्थ्यांमागे फीची रक्कम शासनाकडून देण्याची तरतूद
असतानाही मोफत प्रवेश योजना सुरु झाल्यापासून (२०११-२०१२) ही रक्कम
संबंधित शाळांना मिळालेली नसल्याने मेस्टा या संस्था चालकांच्या संघटनेने
यापूर्वी राज्यभरात आंदोलन करून वेळोवेळी मागण्या केल्यानंतरही फीचा
परतावा संबंधित शाळांना मिळालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, मुंबईसह राज्यातील, इंग्रजी माध्यमाच्या पूर्व प्राथमिक शाळांमध्ये,
प्रवेशासाठी, होत असलेले गैरप्रकार व गैरव्यवहारावर नियंत्रण आणून,
सर्वसामान्य नागरीकांच्या मुलांना राहत असलेल्या परिसरातील शाळांमध्ये
प्राधान्याने प्रवेश देण्यासाठी प्रवेश नियंत्रण धोरण राज्य शासनाने अनेक वेळा
जाहीर करूनही, अद्याप यावर शासनाने कोणतीही कार्यवाही केली नाही, हे
खरे आहे काय,

(४) तसेच, शासनाने शिक्षण हक्क कायदा २००९ नुसार इंग्रजी माध्यमाच्या शाळेमध्ये चालू शैक्षणिक वर्षात देण्यात आलेल्या प्रवेशात सहाव्या प्रवेश फेरीनंतर एक हजार २५३ जागा रिक्त असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील मुले-मुली आणि मागासवर्गीय मुलींना खाजगी इंग्रजी शाळांमध्ये मोफत प्रवेश देणारी योजना अधिक प्रभावीपणे राबविण्याच्या दृष्टीने तसेच प्रवेश प्रक्रियेतील गैरप्रकार रोखण्यासाठी, पूर्व प्राथमिक प्रवेश धोरण तातडीने अंमलात आणण्याच्या दृष्टीने, शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही

(२) हे खरे नाही

(३) हे खरे नाही

(४) सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षात राज्यस्तरावर ५३ टक्के इतके प्रवेश झाले आहेत.

(५) पूर्व प्राथमिक धोरण निश्चित करण्याबाबतची कार्यवाही चालू आहे

(६) प्रश्न उद्भवत नाही

**भोर (जि.पुणे) येथील राजा रघुनाथराव विद्यालयामध्ये
शालेय पोषण आहारात गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(३३) * ७२५७० श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री),
अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील
गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) भोर (जि.पुणे) येथे असणा-या राजा रघुनाथराव विद्यालयामध्ये शालेय पोषण आहारात गैरव्यवहार झाल्याबाबत गट शिक्षण अधिकारी पंचायत समिती भोर यांनी कार्यालयाकडे सादर केलेला अहवाल पुढील कार्यवाहीसाठी शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, पुणे यांचेकडे दिनांक २ जून, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास सादर केला असून त्यात दोषी असणा-या मुख्याध्यापकांवर योग्य ती कारवाई करण्यासाठी पाठविलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषी मुख्याध्यापकावर व संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२) संबंधित मुख्याध्यापकावर नियमानुसार कारवाई करण्याचे आदेश दि.१८/०६/२०१५ रोजी संस्थेस देण्यात आले आहेत. तथापि, सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

तलासरी (जि.पालघर) तालुक्यातील जिल्हा परिषदेच्या शाळेत पोषण आहारात बुरशी लागलेल्या डाळीची खिचडी दिली जात असल्याबाबत

(३४) * ६६३६० श्री.संजय पोतनीस (कलिना), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तलासरी, बोबापाडा (जिल्हा पालघर) येथील जिल्हा परिषदेच्या शाळेत पोषण आहार म्हणून बुरशी लागलेल्या डाळीची खिचडी दिली जात असल्याचे माहे सप्टेबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त बुरशी लागलेल्या डाळीची खिचडी खाल्ल्याने विद्यार्थ्यांच्या आरोग्यावर दुष्परिणाम झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्हा परिषदेच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांना शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत मध्यान्ह भोजन दिले जात असून, या योजनेतर्गत पुरवले जाणारे कडधान्य, डाळी तांदुळ अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे दिले जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने जिल्ह्यात कुपोषणाने बालमृत्यू होत असल्याच्या घटना घडत असतांनाही अशा प्रकारे निकृष्ट दर्जाचे धान्य पुरविणा-या दोषी व्यक्तीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) जिल्हा परिषद शाळा बोबापाडा, ता. तलासरी, जि.पालघर येथील ग्रामस्थांकडून शालेय पोषण आहार योजनेबाबत प्राप्त तक्रारीनुसार चौकशी केली असता, ३ किलो मसूरडाळीस बुरशी लागलेली आढळून आली. तथापि, आहारासाठी सदर मसूरडाळीचा वापर करण्यात आलेला नाही.

याबाबत मुख्याध्यापकांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली आहे. तसेच, खराब झालेल्या डाळीची नुकसान भरपाई मुख्याध्यापकाकडून वसूल करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शेवगाव-पाथर्डी (जि. अहमदनगर) या तालुक्यातील ५४
गावांमध्ये पाणी पुरवठा योजना बंद असल्याबाबत**

(३५) * ६६८४९ श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेवगाव-पाथर्डी (जि.अहमदनगर) या तालुक्यातील ५४ गावांमध्ये मळी मिश्रीत दुर्गंधीयुक्त पाणी येत असल्यामुळे संबंधित अधिकाऱ्यांसह स्थानिक कार्यकर्त्यांनी जलशुध्दीकरण केंद्रावर जाऊन पाहणी करून प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजना बंद केल्यामुळे सदरहू गावात पाणी टंचाई निर्माण झाल्याचे दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू नळ पाणी पुरवठा योजना कालबाहय झाल्याने नवीन पूरक १०५ कोटी रुपये खर्चाच्या योजनेस मंजूरी मिळाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आली आहे काय, त्यात काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने संबंधित ५४ गावांना पिण्याचे शुध्द पाणी मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर योजनेचा उदभव जायकवाडी जलाशयाचे फुगवटा क्षेत्र दहिफळ येथे असून दिनांक ५.९.२०१६ रोजी दहीफळ येथील अशुध्द पाणी उपसा केंद्रामधून जलशुध्दीकरण केंद्रामध्ये मळी मिश्रीत दुर्गंधीयुक्त अशुध्द पाण्याची आवक होत असल्याचे निदर्शनास येताच तात्काळ पाणी उपसा बंद करण्यात आला. दरम्यानचे कालावधीत जलशुध्दीकरण केंद्रामध्ये आलेले अशुध्द पाणी आऊट लेटव्दारे सोडून जलशुध्दीकरण केंद्राची स्वच्छता करून दिनांक ७.९.२०१६ पासून योजनेव्दारे पाणी पुरवठा सुरु करण्यात आला. सद्यस्थितीत संबंधित ५४ गावांना शुध्द पाणी पुरवठा नियमितपणे चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई येथील रिलायन्स, बिग बाझार, डीमार्ट या मोठ्या मॉलचालकांनी
मूग डाळीवर किंमती वाढवून विक्री केल्याबाबत**

(३६) * ७०३२२ श्री.नसीम खान (चांदिवली) : सन्माननीय अन्न, नागरी

पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई येथील रिलायन्स, बिग बाझार, डीमार्ट या मोठ्या मॉलचालकांनी मिलमधून प्रक्रिया झालेल्या मुगावर सुमारे ९७ टक्के व मूग डाळीवर ४८ टक्के किंमती वाढवून विक्री केल्याची माहिती माहे जुलै, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकार निदर्शनास आल्यानंतर शासनाने मंत्रालयामध्ये बोलविलेल्या बैठकीला सदर मॉलचालक अनुपस्थित राहिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर बैठकीला गैरहजर राहणाऱ्या मॉलचालकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) हे खरे नाही.

राज्यातील जीवनावश्यक वस्तू विशेषतः डाळींचे दर नियंत्रित ठेवण्याच्या दृष्टीकोनातून, मा.मंत्री (अ.ना.पु.व ग्रा.सं.) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ०८ जुलै, २०१६ रोजी राज्यातील मॉलच्या प्रतिनिधींची संयुक्त बैठक घेण्यात आली. या बैठकीस राज्यातील मॉलचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

सदर बैठकीमध्ये मार्जिन कमी करून तूरडाळीची व इतर डाळींची विक्री करण्याबाबत निर्देश दिले. त्यास अनुसरून राज्यातील मॉलमधील तुरडाळ तसेच मुगडाळीवरील मार्जिन कमी करून विक्री केलेली आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

लोटे (ता. खेड, जि.रत्नागिरी) येथील औद्योगिक वसाहतीतील रासायनिक कारखान्यांमधील दुषित सांडपाण्यामुळे होणारे प्रदूषण

(३७) * ६६१८५ श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.धैर्यशील पाटील (पेण), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर): सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लोटे (ता. खेड, जि.रत्नागिरी) येथील औद्योगिक वसाहतीतील डॉ. खान कंपनीमध्ये ईनाइल सिलिकंट या रसायनाचे उत्पादन घेतले जाते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, डॉ.खान कंपनीचा रासायनिक घातक घनगाळ उघडयावर टाकल्याचे दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले असून प्रदूषण नियंत्रण मंडळ अधिकाऱ्यांनी सदर घटनेचा पंचनामा केला असता कंपनीसमोरील चेंबरमध्ये सहा इंचाची अनधिकृत रासायनिक सांडपाण्याची पाईपलाईन कंपनीतून सोडल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच सदर औद्योगिक वसाहतीतील अनेक रासायनिक कारखान्यांमधील रसायनमिश्रित सांडपाणी उघडयावर किंवा नाल्यात सोडण्याच्या घटना वारंवार घडत असतात, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उघड्यावर व नाल्यात सोडण्यात आलेल्या रसायनमिश्रित सांडपाण्यामुळे नदी व नाल्याचे जलप्रदुषण होऊन पाळीव जनावरे मृत्युमुखी पडल्याच्या अनेक घटना घडल्या आहेत व रासायनिक पाण्यात बसलेल्या दुभत्या म्हशींची त्वचा भाजून निघाल्याची घटना माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त सर्व प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कंपन्यांवर व संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) सदर उद्योगामध्ये कॉलीडल सिलिका व इथाइल सिलिकेट ही उत्पादने घेतली जातात.

(२) हे खरे आहे.

(३) लोटे औद्योगिक वसाहतीमधील काही कारखान्यांमधील सांडपाणी नाल्यात जात असल्याच्या घटना घडलेल्या आहेत.

(४) हे अशंत: खरे आहे,

माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये म्हशींची त्वचा भाजून निघाल्याची घटना घडल्याबाबतची तक्रार महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे प्राप्त झाली आहे.

(५) या प्रकरणी तक्रार प्राप्त होताच महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून संबंधित उद्योगांची पाहणी करण्यात आली व दोषी कंपन्यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावणे तसेच प्रस्तावित व अंतिम आदेश बजावण्याची कारवाई करण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

दहिवली कोंड (ता.माणगाव, जि.रायगड) गावातील नळ

पाणी पुरवठा योजनेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(३८) * ६६१२५ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहिवली कोंड (ता.माणगाव, जि.रायगड) गावातील नळ पाणी पुरवठा योजनेत

लाखो रूपयाचा गैरव्यवहार झाल्याचे गट विकास अधिकारी यांच्या चौकशीत माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच सदर नळपाणी पुरवठा योजनेच्या ठेकेदाराने सन २०१३-१४ मध्ये सुरु करण्यात आलेल्या कामाच्या पाणी पुरवठा योजनेची पाईपलाईन जवळपास ८० टक्के जमिनीत न पुरता जमिनीवर उघडया ठेवल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू पाईपलाईन उघडयावर ठेवल्याने पाईप फुटण्याची शक्यता आहे तसेच पाण्याच्या टाकीचा चॅंबर बांधलेला नाही, गावात पालकर वाडीवर स्टँड पोस्ट २ मंजूर असताना एकच बांधला आहे, पाण्याच्या दोन पंप (मोटर) मंजूर असताना एक पंप (मोटर) सरपंचाच्या घरी ठेवणे, पालकर वाडीवर २ इंचाची पाईप लाईन मंजूर असतांना दिड इंचाची पाईप लाईन टाकणे अनेक तक्रारी व नळ पाणी पुरवठा योजनेतील गैरव्यवहार प्रकरणी दोषी असणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याच्या ग्रामस्थांच्या मागणीनुसार स्थानिक लोकप्रतिनिधी,महाड यांनी मा.पाणीपुरवठा मंत्री यांना दिनांक २४ मे, २०१६ रोजी पत्रव्यवहार करून सदर बाब निदर्शनास आणूनही अदयाप कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, संबंधित अधिकारी व ठेकेदार यांच्या संगनमताने नळ पाणी पुरवठा योजनेत साहित्य खरेदी करताना पारदर्शकता न ठेवता निकृष्ट दर्जाचे जुने साहित्य वापरून बंद झालेल्या दुकानांच्या नावे खोटी देयके सादर करून गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

तथापि, एका ठिकाणी ३ पाईप (१८ मी.) उघडे असून कॅनॉल क्रॉसिंग २२ मीटर आहे. त्या ठिकाणी काँक्रीटचे ठिये बांधण्याबाबत समितीस कळविलेले आहे.

(३) कॅनॉल क्रॉसींग व उंच सखल भाग असल्याने ३० मीटर पाईप लाईन मोकळी (उघड्यावर) आहे. उर्वरित पाईप लाईन खोदाई करून बसविणेत आलेली आहे. कॅनॉल क्रॉसींग व उंच सखल भागामध्ये पाईप लाईन करिता काँक्रीटचे ठिठ्ये (खांब) बांधणेबाबत समितीस कळविले आहे. पाईप लाईन जी.आय. मध्ये आहे. त्यामुळे पाईप फुटण्याचा प्रश्न नाही. तसेच काम प्रगतीत असून एक पंप बसविणे, उर्वरित वितरण वाहिन्या टाकणे, पालकरवाडीवर एक स्टँड पोस्ट बांधणे इ. कामे करणे शिल्लक असून त्याकरीता आवश्यक निधी शिल्लक आहे. ग्रामस्थांच्या प्राप्त तक्रारीनुसार उप अभियंता व गट विकास अधिकारी यांनी प्रत्यक्ष कामाची पाहणी केली असून पाहणीमध्ये गैर व्यवहार आढळून आलेला नाही. तक्रारीनुसार दखल घेऊन योजनेतील उर्वरित कामे तात्काळ पूर्ण करून पाणी पुरवठा सुरळीत करण्याच्या सूचना ग्रामपंचायतीसह पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती दहिवली यांना देण्यात आलेल्या आहेत. सदरचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मे.व्हाईट ऑर्चिड इस्टेट प्रा.लि. कंपनीने सीआरझेडचे उल्लंघन करून अरोंदा जेटीनजीक बांधलेल्या अनधिकृत भिंतीबाबत

(३९) * ७३१२१ श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मे.व्हाईट ऑर्चिड इस्टेट प्रा.लि.(आताची मे.किरणपाणी पोर्ट प्रा.लि.) कंपनीला राष्ट्रीय हरित लवाद (पुणे) यांनी सीआरझेड उल्लंघन प्रकरणी दिनांक २९ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास अरोंदा जेटीनजीक बांधलेली अनधिकृत भिंत पाडण्याचे आदेश दिलेले असतानाही सदरहू कंपनीने सदर भिंत पाडली नसल्याने कस्तुरीमृग फाउंडेशनने अनधिकृत भिंतीबाबत सदरहू कंपनीचे कार्यकारी संचालक व अन्य संचालकांवर गुन्हे दाखल करण्यात यावेत, अशा मागणीचे एक निवेदन जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग यांना दिनांक १ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास सादर केले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, पर्यावरण सुरक्षा कायदा (Environment Protection Act) १९८६ मधील तरतूदीनुसार सीआरझेड उल्लंघन करणाऱ्यांवर गुन्हे दाखल करण्याचा अधिकार जिल्हाधिकाऱ्यांना प्राप्त झालेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणाबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व सदरहू निवेदनाच्या अनुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरण, पुणे यांनी प्रस्तुत प्रकरणी दिलेल्या आदेशानुसार सदर प्रकरण महाराष्ट्र सागरी क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या (एम.सी.झेड.एम.ए.) माहे ऑगस्ट, २०१६ व नोव्हेंबर, २०१६ महिन्यात झालेल्या अनुक्रमे ११३ व ११४ व्या बैठकीत विचारात घेण्यात आले होते. यावेळी प्रकल्पाच्या सभोवताली बांधण्यात आलेली संपूर्ण भिंत सी.आर.झेड. क्षेत्रात असल्याने संपूर्णपणे पाडून त्याबाबतचा कार्यपूर्ती अहवाल एम.सी.झेड.एम.ए. व मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरण, पुणे यांना सादर करण्याबाबत मे. व्हाईट ऑर्चर्ड इस्टेट प्रा.लि. यांना आदेशित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर.